

Tamara Čakić

EUSTORY YOUTH ACADEMY 2013 V LJUBLJANI MED 6. IN 13. 10. 2013

»THE END OF EMPIRES: NEW BORDERS, NEW STATES, NEW LOYALTIES?«

Prvi dan mednarodne akademije Eustory, ki je med 6. in 13. oktobrom 2013 potekala v Sloveniji, je 23 mladih udeležencev iz 18 evropskih držav preživelo v duhu spoznavanja drug drugega, izmenjave izkušenj iz nacionalnih zgodovinskih tekmovanj in prvih spoznavnih razprav. Poznavanje drug drugega so kmalu nadgradili še z delom v manjših skupinah, v okviru katerih so morali poiskati tako skupne točke svojih raziskovalnih nalog, ki so jih pripravili v okviru zgodovinskih tekmovanj v domačih državah, kot tudi povsem unikatne vidike svojih raziskav. Popoldan je udeležence in organizatorje akademije obiskal predstavnik iz Urada za Slovence po svetu, dr. Zvone Žigon, ki je na kratko predstavil delovanje Urada, nato pa je sledil pogovor z nadvse zainteresiranimi udeleženci.

Aktivnosti prvega dneva pa se z razpravo nikakor niso končale. Udeleženci so se ponovno razdelili v skupinice ter odšli samostojno raziskovat slovensko prestolnico. Pri tem so dobili tudi zanimivo nalogo. Vsaka skupina je namreč prejela škatlico vžigalic, ki so jo nato morali zamenjati za kar koli drugega, kar se jim je zdelo bolj zanimivo, oziroma za kar koli, kar so jim bili ljudje na ulicah Ljubljane pripravljene zamenjati. Po dveh urah, polnih prvih vtisov o Ljubljani, Slovencih, slovenski kulturi in zanimivih srečanj ter pogovorov, je bil rezultat zanimiv izkupiček izmenjav v podobi kupa najrazličnejših predmetov ter 23 nasmejanih in zadovoljnih udeležencev, ki so navdušeno poročali o poteku izmenjav in poročila podkrepili s fotografijami in videi. Aktivnosti prvega dne akademije je sklenil profesor dr. Bojan Balkovec, ki je udeležencem postregel s kratkim, jedrnatim in zanimivim pregledom slovenske zgodovine, na podlagi katerega si je skupina 'tujcev', za večino katerih je to bil prvi stik s Slovenijo, laže ustvarila sliko o položaju manjšin v tej regiji.

Drugi dan je zaznamovala ekskurzija na Javorco, kjer smo obiskali spominsko cerkev Svetega Duha, ki so jo med divjanjem bitk prve svetovne vojne zgradili vojaki avstro-ogrške vojske. Obisk cerkve je odlično opisal eden od udeležencev, Haris, ko je dejal: *»Ni šlo le za vpliv pokrajine, temveč predvsem za prav poseben občutek ob dejstvu, da stojimo na nekdanji frontni liniji – predstavljaj sem si vse te spopade in krutost – in potem zagledaš to cerkev, ki je v ta prostor vrnila nekaj humanosti in ustvarila novo podobo vojakov kot ljudi, ki najverjetneje nikakor niso hoteli te vojne.«* Udeleženci so nato obiskali tudi grob italijanskih vojakov v Kobaridu ter pot končali v Gorici in Novi Gorici, kjer so ponovno dobili zanimivo nalogo. Morali so poiskati skupne kot tudi povsem unikatne značilnosti obeh mest in ljudi, ki tam živijo. Obisk obeh Goric je na koncu obveljal za najbolj zanimivo nalogo in izkušnjo akademije, predvsem zaradi svobode, ki so jo udeleženci imeli pri izbiri 'fokusa ob raziskovalnem obisku' obeh mest, kot je dejal Olda iz Poljske. Časopis, ki so ga na temo obiska slovenske in italijanske Gorice oblikovali ter seveda izdali udeleženci akademije, si lahko ogledate na povezavi: http://eustory.files.wordpress.com/2013/10/the-eustorian_2013-slovenia_final-really.pdf.

Naslednji dan je minil v znamenju zemljevidov in ozemeljskih sprememb, ki so se odvijale v različnih evropskih državah po koncu prve svetovne vojne. Udeleženci so drug drugemu predstavili potek meja svojih držav in njihove zgodovinske spremembe. Ob koncu dneva pa so udeleženci iz Avstrije, Slovaške, Poljske in Finske spremembe meja prikazali tudi interaktivno ter rezultat delili z občinstvom, ki si lahko prek spleta ogleda ozemeljske pridobitve in izgube omenjenih držav s prav izvirno in gotovo še nevideno predstavitevijo (<http://eustory.wordpress.com/2013/10/16/you-can-leave-your-map-on/>).

Četrty dan akademije so se udeleženci sprva osredotočili na vprašanje lastne identitete, v popoldanskem delu pa jih je čakala simulacija zasedanja občinskega sveta, kjer so kot predstavniki različnih strank zagovarjali vsak svoje stališče. Pri tem so jih budno spremljali tudi predstavniki medijev, katerih vlogo so prav tako prevzeli udeleženci akademije Eustory v Ljubljani.

Zdaj že polni vtisov in novega znanja o problematiki razpada imperijev, posledic prve svetovne vojne, premikov meja in vprašanja identitete so se udeleženci v petek odpravili na še eno ekskurzijo. Pot jih je tokrat vodila v Trst, kjer so obiskali slovensko šolo, poslušali predstavitev učencev in jim zastavili kup vprašanj o življenju tamkajšnje manjšine. Sledil je obisk Narodnega doma v Trstu in nato še dvojezične šole v Kopru, kjer je mlade udeležence zanimalo predvsem vsakodnevno sobivanje slovenskega večinskega prebivalstva z italijanskim manjšinskim prebivalstvom v kraju.

Akademijo so udeleženci sklenili z zanimivo razpravo, ki je vključila prav vse problematike in vprašanja, na katera so naleteli v preteklih dneh bivanja v Sloveniji. Predvsem pa je bil zadnji dan izjemno delaven, saj so udeleženci po skupinah pripravljali zaključne predstavitve vtisov preteklega tedna. Pri tem niso bili omejeni niti z natančno temo niti s formatom predstavitve. Na veliko in vsekakor izjemno pozitivno presenečenje soudeležencev in organizatorjev so skupine predstavile neverjetno domiselne videe, v katerih so se dotaknili vprašanja manjšin, razpada Jugoslavije ter pariške mirovne konference: <http://eustory.wordpress.com/category/academy-report/ya-slovenia-2013/>.

Vsekakor vredno ogleda!

Vsi udeleženci akademije Eustory v Ljubljani so bili za svoje raziskovalno delo najprej nagajeni na državni ravni, nato pa so se jim odprla vrata v mrežo Eustory. Sprva torej kot nagajenec dobiš priložnost udeležbe na eni od akademij Eustory ter s tem postaneš Eustory alumni. Za svoje alumni člane Eustory ponuja veliko aktivnosti, projektov in seminarjev. Eden takšnih velikih projektov je bil History Campus Europe 14|14, ki je med 7. in 11. majem 2014 potekal v Berlinu. Festival oziroma projekt je nastal ob 100. obletnici začetka prve svetovne vojne in je v štirih dneh mladi udeležencem iz celotne Evrope ponudil kar 21 delavnic, ki so se z različnih zornih kotov lotevale tematik, tesno povezanih s prvo svetovno vojno.

Sama sem sodelovala v delavnici »Thinking in pictures«, kjer smo imeli nalogo pripraviti dve animaciji ali videa na temo prve svetovne vojne. V zelo kratkem času smo z intenzivnim delom, a tudi z obilo zabave in zanimivih pogovorov, uspeli doseči zadani cilj. To nam je omogočilo, da smo na sklepni prireditvi festivala v gledališču Gorki predstavili dve videoanimaciji. Prva je predstavila spremembe v vsakodnevem življenju ljudi v času vojne, medtem ko je druga s precej absurdnega zornega kota osvetlila problematiko tehnološkega razvoja orožja, ki ne zmanjšuje krutosti vojne, temveč samo pripomore k manjši prizadetosti vojakov zaradi umorov, ki jih zagrešijo v bojih.

Udeležba na History Campusu je vsekakor še ena nepozabna izkušnja v nekaj letih sodelovanja v okviru Eustoryja. Takšni in podobni projekti namreč zmeraj prinesejo veliko novih in zanimivih poznanstev in delovnih izkušenj ter omogočijo povsem drugačen in izviren pogled na zgodovinske dogodke. Pri tem predvsem izpostavijo človeško plat zgodovinskih dogodkov ter tako približajo 'oddaljene' zgodovinske trenutke mladim raziskovalcem. Dodatna dobra plat takšnih projektov je tudi izmenjava mnenj in izkušenj s soudeleženci in gosti dogodkov, kar gotovo obogati poznavanje zgodovine in njenih razsežnosti.

